

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Aix-Marseille Université (France)
TESOL – Ukraine

**НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ
В МОВІ І КУЛЬТУРІ**

Збірник наукових праць

Київ 2017

УДК 821.09(100)(082)

НЗ5

Національна ідентичність в мові і культурі: збірник наукових
НЗ5 праць / за заг. ред. А.Г. Гудманяна. О.Г. Шостак. - К.:Талком, 2017. -
343 с.

ISBN 978-617-7397-36-5

Збірник містить тексти доповідей X Міжнародної конференції з питань національної ідентичності в мові і культурі, що відбулася 17-18 травня 2017 року на кафедрі іноземних мов і прикладної лінгвістики Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету (м. Київ, Україна).

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

Гудманян А.Г., д-р філол. наук, проф., директор Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету

Заступник голови:

Шостак О.Г., канд. філол. наук, доцент, зав. кафедрою іноземних мов і прикладної лінгвістики Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету

Члени оргкомітету:

Артюшкіна О., канд. наук з лінгвістики, доцент каф-ри славістики, університет Екс-Марсель, м. Екс-ан-Прованс, (Франція)

Раду А.І., канд. філол. наук, доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка

Рецензенти:

Дудок Р.І., д-р філол. наук, проф., зав. кафедрою іноземних мов для гуманітарних факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка

Мосенкіс Ю.Л., док. філол. наук, професор, професор кафедри сучасної української мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Чеснокова А.В., проф. каф-ри англ. філол. і перекладу Київського університету імені Бориса Грінченка

*Рекомендовано до друку Вченою радою Гуманітарного інституту
(Протокол № 3 від 19 квітня 2017 р.)*

ISBN 978-617-7397-36-5

© Національний авіаційний університет, 2017

© Колектив авторів, 2017

ВПЛИВ НА УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ СВІТОВИХ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізація - це процес становлення світу, в якому всі народи є взаємопов'язаними між собою в економічній, політичній, духовній і культурній сферах. Цей процес зазнав великого поширення: на геополітичній мапі майже не залишилося країн, які б не доторкнулися до дії цього явища. Глобалізація взяла свій початок з великих географічних відкриттів XVI ст., та головний поштовх для її розвитку вона отримала в період науково-технічної революції, також розквіту світової системи інформації та поширення і вседоступності інтернету, який повністю ліквідував перешкоди на шляху просування будь-якої інформації.

У сучасних умовах світу не завжди можна «залучити» всі культури до розмови діалогового типу. Діалог, безсумнівно, виконує основну функцію в комутаційній моделі, але з розвитком суспільства вона все більше ускладнюється і трансформується та не завжди може враховувати одчасне звучання усіх голосів культур. При нелінійній взаємодії різноманітних культур складна мережева інформаційно-комунікаційна структура людства вже не пов'язана лише шляхом діалогу. Відтак перспективним прикладом глобалізації є стратегія полілогу культур, адже взаємозв'язок культур відбувається не лише за горизонтальними, а й вертикальними зв'язками, може створюватися на мережевому принципі взаємодії національних і етнічних культур, різних спільнот, культурних традицій минулого і сучасного, поєднуючи різні зв'язки. Полілог як форма діалогу множинності культур (культур сучасного, минулого і майбутнього) є не так сучасним станом, як модельною перспективою, яка змогла подолати часткову неможливість діалогічної стратегії.

Сучасна українська культура зазнає сьогодні значних змін. І в цьому процесі, окрім інших чинників, також, досить велику роль відіграє процес світової глобалізації. Розвиток міжнародної торгівлі і комунікаційних технологій щонайкраще сприяють взаємопроникненню культур.

Можна зазначити, що національно-культурні центри і осередки стають все менш цікавими для молоді, помітна динаміка розповсюдження іноземних мов в багатьох сферах українського життя, особливо в комунікації. Можна спостерігати як на теперішній

час поширюється тенденція поглиблення західного способу життя, що несе за собою і запозичення західних цінностей.

Також це несе за собою внутрішню поразку, насамперед культури народу. Оскільки, в процесах глобалізації не відбувається взаємне існування різноманітних культур, а проявляються процеси уніфікації та асиміляції, які є причинами знищення культурних засад народу.

Такий процес найяскравіше можна спостерігати у містах, оскільки тут розвиток цивілізації найкраще проявляє своє використання. Неможливо уявити

сучасне місто без мобільних технологій, заасфальтованих доріг, громадського транспорту, величезної кількості магазинів і багатоповерхових будівель. Всі ці приклади є якнайкращими ознаками будь-яких міст. Які спеціально є абстрагованими від етнічних ознак різних культур та універсальними. Тому всі міста є надзвичайно схожі. І лише сильні нації та народи можуть опиратися таким процесам щоб зберігати протягом багатьох років свою ідентичність.

Українська культура розривається між світовими тенденціями та стилями і все більше прагне до європейських стандартів. Оскільки хоче знаходитися на рівні з великими європейськими країнами, що в свою чергу призводить до відмирання національних особливостей культури і простежується у всіх сферах життя.

Глобалізація має досить суперечливий характер. З однієї сторони, вона дає великі широкі можливості для: опанування новітніх технологій, можливості та могутності яких порівнюється з могутністю природних ресурсів; розвитку економіки; створення благ, яких не знало людство, підвищення якості життя; розбудова нових робочих місць; отримання безмежної інформації; розвиток культур народів світу; вільного руху товарів, людей, капіталів та ідей; взаємозв'язку народів та країн. А з іншої — розповсюджує неоімперіалізм, який є викликом для людства і загрозою його існування; абсолютизує економічну і політичну владу новітніх глобальних монопольних корпорацій, які не належать до контролю держав націй; спричиняє забруднення навколишнього природного середовища внаслідок збільшення антропогенного навантаження (наприклад, техногенні катастрофи можуть то своїй структурі спричинити необоротні зміни у середовищі існування людей); призводить до збільшення різниці між країнами за рівнем доходів; а також втрачає стабільність світу і несе великі загрози та виклики національно-державним інституціональним структурам.

На мою думку, глобалізація більш негативно впливає на Україну, чим позитивно: вся наша культура під її глобальним впливом стає

все більше уніфікованою, непостійною, мінливою та позбувається своєї цілісності та первобутності. Також, без сформованої культури неможна уявити благополучну та тріумфальну державу. Нам потрібно зосереджувати увагу на питаннях про турботу невідомої сукупності матеріальних і духовних цінностей, збережених нашим народом протягом всієї історії. Звичайно українська культура не повинна бути відгуком з давнини, а має переважати в сучасному житті і розвиватися, з врахуванням етнічних особливостей.

Хочеться вірити, що глобалізація не поглине нашу культуру цілком і не зітре нашу національну свідомість. Ми в свою чергу повинні розв'язати проблему глобалізації таким чином щоб бути унікальними, автентичними, а запозичати від інших культур та держав лише те, що буде нам допомагати і вдосконалювати як націю.

Література

1. Бязрова Дж.Б. Глобализация и проблема национальных ценностей / Дж. Б. Бязрова // Философия и общество. – 2004. – No 1 . – С. 62–70.
2. Возняк Т. Глобалізація як виклик людству / Т. Возняк // Незалежний культурологічний часопис «Г». – 2000. – No 19. – С. 27–48.
3. Малахова О. Цінності культури в умовах глобалізації/ О. Малахова// Філософія і політологія в контексті сучасної культури • 2014 • Випуск 7 С. 116-119.
4. Розмова з Богданом Ажнюком [Електрон. ресурс]. — Режим доступу: <http://archive.nndiuv.org.ua/fulltext.html?id=630>
5. Феномен глобалізації [Електрон. ресурс]. — Режим доступу: <http://library.if.ua/book/64/4754.html>